

3. јун

Представа у част награђених
Performance in honour of the award winners

Зоран Пешић – Сигма

Улица усамљених аутомобила

Народно позориште Ниш и Стеријино позорје Нови Сад

Zoran Pešić – Sigma

The Street of Lonely Cars

The National Theatre Niš and Sterijino pozorje Novi Sad

Режија: ЂУРЂА ТЕШИЋ
Сценографија: ЗОРАНА ПЕТРОВ
Костимографија: МАРИА МАРКОВИЋ МИЛОЈЕВ
Музика: ВЛАДИМИР ПЕЈКОВИЋ
Кореографија: ИГОР КОРУГА
Лекторка: НАТАША ИЛИЋ

Director: ĐURĐA TEŠIĆ
Stage Design: ZORANA PETROV
Costumes: MARIA MARKOVIĆ MILOJEV
Music: VLADIMIR PEJKOVIĆ
Choreography: IGOR KORUGA
Dialogue Coach: NATAŠA ILIĆ

Улоге

Cast

Зликовац: ДАНИЛО ПЕТРОВИЋ
Човек: МАРКО ПАВЛОВИЋ
Министар: ДРАГИША ВЕЉКОВИЋ
Чистач ципела: БОЈАН ВЕЉКОВИЋ, к. г.
Вештица плаве косе: ЈАСМИНКА ХОЏИЋ
Касирка: ДРАГАНА ЈОВАНОВИЋ
Новинар: МИЛОШ ЦВЕТКОВИЋ
Чувар: УРОШ МИЛОЈЕВИЋ, к. г.
Пецарош: НИКОЛА ЦЕКИЋ, к. г.
Пас луталица: СТЕФАН МЛАДЕНОВИЋ
Музичар: УРОШ КОСТИЋ, к. г.

Villain: DANILO PETROVIĆ
Man: MARKO PAVLOVIĆ
Minister: DRAGIŠA VELJKOVIĆ
Shoeshiner: BOJAN VELJKOVIĆ, as a guest
Blonde Witch: JASMINKA HODŽIĆ
Cashier: DRAGANA JOVANOVIĆ
Journalist: MILOŠ CVETKOVIĆ
Guard: UROŠ MILIVOJEVIĆ, as a guest
Fisherman: NIKOLA CEKIĆ, as a guest
Stray dog: STEFAN MLADENOVIĆ
Musician: UROŠ KOSTIĆ, as a guest

Представа траје 1 сат и 20 минута

Duration 1 hour and 20 minutes

Писац

Реч је о затвореном свету. Границе су постављене и чини се да нема избора: пропадање, тескоба, сиромаштво, понављање, досада, усамљеност... У овакав свет упада странац „из чиста мира“ и покушава да бирократским мерама „заведе ред“ и освоји власт. Нарушава се равнотежа и грађани се буде из учмалости, боре се да сачувају оно што су мислили да поседују: мир и вечност. Ово је мистично-урбана прича о страху, неразумевану, празнини, изгубљености и бесмислу. Зуји нам у ушима „електронска тишина“, чује се врм црних лимузина. Љубав је увек негде другде. Дакле, реч је о нама.

Зоран Пешић – Сигма (Бела Црква, 1960).

Књижевник и уредник часописа за књижевност, уметност и културу *Градина*. Члан је Српског књижевног друштва. Објавио је осам књига песама, четири књиге прозе и две драме. Три књиге су му преведене на грчки, бугарски и македонски језик. Песме су му превеђене на бугарски, румунски, мађарски, македонски, пољски, шпански и грчки језик. Добитник је више награда и признања. За драму *Улица усамљених аутомобила* добио је Награду Стеријиног позорја за оригинални домаћи драмски текст (2017). Роман *Улица усамљених аутомобила* објављен је у издању Народне библиотеке „Стеван Сремац“ у Нишу.

Редитељка

Рад на представи *Улица усамљених аутомобила* прихватила сам сматрајући изазовом да на сцену пренесем апсурдно и гротескно осећање наше реалности, нашег потонулог друштва и људи који одавно немају путоказ за живот. Црне лимузине изазивају страх, он се системски одржава и шири на сваког грађанина. Страх заузима почасно место у политичком животу наше заједнице. Грађана је сваким даном све мање, али страх је све већи. У једном тренутку један лик у представи изговара питање које одзвања у све празнијим улицама: шта да ради човек?

Ђурђа Тешић

Рођена у Београду 1977. године. Дипломирала је позоришну и радио режију на Факултету драмских уметности у Београду 2002. године у класи професора Николе Јевтића и Алисе Стојановић. Режијала је преко двадесет представа у београдским и позориштима широм земље и региона (Република српска БиХ, Црна гора, Хрватска). За представу *Господар Мува* 2010. године добила је Специјалну награду за нове позоришне тенденције на међународном Тоба фестивалу.

Драматуршка белешка

„Кад уредник победи“

Комад *Улица усамљених аутомобила* победио је на конкурс Стеријиног позорја за савремени драмски текст у 2017. години. Читалац драме и пре отварања шифре под којом је текст стигао на конкурс могао је добити опкладу да је ово дело писао уредник. И то неког књижевног часописа који нема славу угледног престоног листа, ако уопште више постоји угледно часопис за књижевност који излази у Београду, при чему тај лист, и на то се могао кладити, вероватно негује посебну поетику и поседује неку другу специфичну тежину.

Понесен атмосфером драме, читалац овог комада може дозволити себи да буде увучен у систем асоцијација везаних за Русију о којој пише Булгаков, да осети укус и дилеме књижевних круговима успаване Москве тога доба. Читаоца истовремено ништа не спречава, чак је позван да се „пренесе“ у неку малу улицу на ободима каквог америчког веллеграда где, као у неком холивудском филму новије продукције, јунаци истрајавају на својој причи, на свом опредељењу, својој фасцинацији, жељи чије диктате следе упркос крајње неповољним околностима и важећим правилима. Читалац се даље може „препустити“ и неком филму о, рецимо, крају света, о међусобном неразумевану људи, чак и о некој тинејџ социјалној драми. Комад *Улица усамљених аутомобила*, пре свега, и то је његово снажно обележје, следи одређене литерарне захтеве, прати одређену идеју и на крају успешно спаја удаљене тачке доживљаја стварности, погледа на свет и односа према њему.

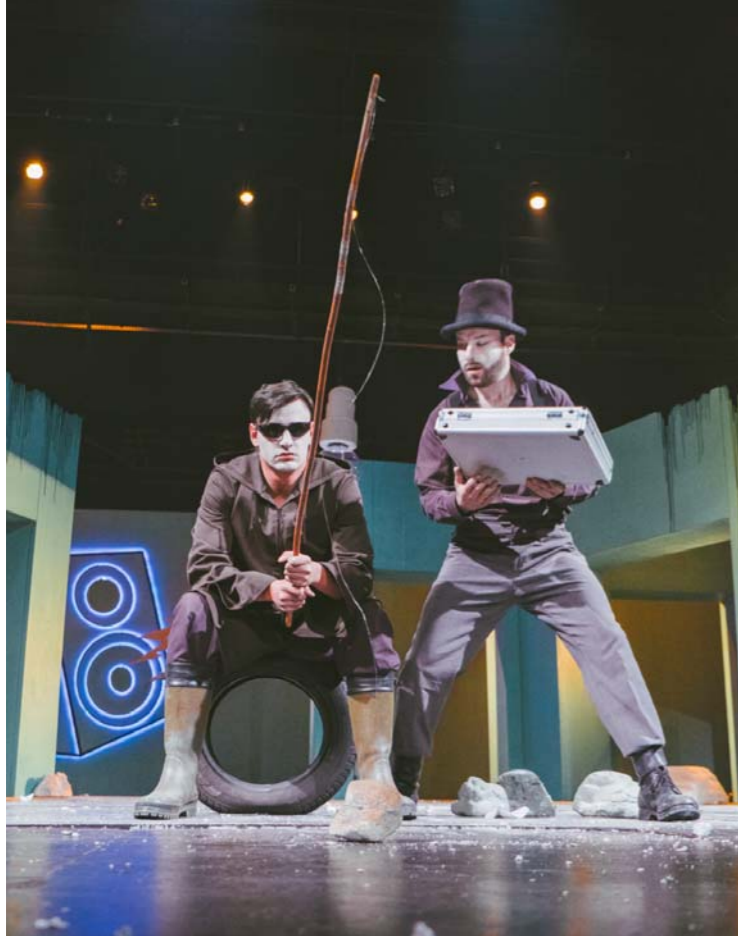
Пре него што читалац прочита и једну реченицу овог текста мораће да се позабави дилемом коју изазива мото на самом почетку комада „Мора нешто да се деси, неиздржљиво је.“ Пре свих следи питање да ли је реч „неиздржљиво“ написана намерно тако или је посредни грешка. Ако је написана грешком, што, наравно, није вероватно, онда звучи занимљиво и као чудан стицај околности који је умешао своје прсте у ову необичну причу. Ако је пак намерно, онда је и то интересантан избор будући да се убацивањем једног од два облика овог дублета, самом наслову али и комаду у целини, додаје још један, на први поглед невидљив слој.

Реченица, мото који и даље гласи „Мора нешто да се деси, неиздржљиво је“, потом уводи читаоца у тематски оквир ове – будимо слободни и живимо у нади да нас правоверни неће мрко гледати – назваћемо је „приче“.

Како сваки комад, и када је необичан, мора имати место дешавања и време радње – *Улица усамљених аутомобила* такође је смештена негде. Најбоље би било да је то на крају света и после свега. Главни јунак ове „приче“ је аутомобил који овде није присутан на нивоу симбола, већ дословно, као драматис персона, баш као што је тако и када је реч о другим лицима, пре свега о Муфтацији и Муфљузу, који су баш то што јесу у свом имену. Сви јунаци ове драме, а њихова имена су још и Невидљиви хор, Касирка, Зликовац, Вештица плаве косе, Чистач ципела, Пас луталица, Човек, Зидари, Зубар, Медицинска сестра, Новинар звани Црни, Дубоки глас спикера, Мачке, Министар протокола, Чувар, Вила Никотина, Никотинска змија и Пецарош... остварени су у свом имену које је њихова судбина, док њихово име одређује и њихов карактер. Ова, ако није непристојно тако назвати, на први поглед „разбацана“ структура од које је сачињен комад, прати одеђене догађаје као што су, рецимо, сукоб Вештице плаве косе и Зликовца или Пса луталице и Чистача ципела, спор Невидљивог хора са свима или било који други... сви доводе до коначног разрешења у коме, као што то бива у савременом свету, побеђује Муфтација – спреман је да изда сваког, па и најбољег пријатеља. Сви сукоби, ситне преваре и велике подметачине учињене из осећања супериорности или немоћи, завршавају се одређеном поентом која нагиње поетском заокружењу као преовлађујућем изразу ове драме.

Улица усамљених аутомобила је комад који позива на неку врсту унутрашње полемике, разговора са собом али и укључивања овог необичног мишљења о литертури (што овај комад уистину јесте) у јавни живот.

Драма о којој пишемо јесте могућност, начин поимања и разумевања данашњег стања ствари не само у свету, то можда понајмање, већ је реч о комаду који поставља низ питања на пољу савременог изражавања.

На крају, лако је приметити да се у тексту посвећеном *Улици усамљених аутомобила* често користи реч „читалац“ што, наравно, није случајно. Ова драма ће наићи на разумевање читалаца, поставити нека питања којих се до сада нисмо сетили и можда још нешто, али ће изгубити онај који се буде кладио на скору сценску поставку овог комада.

Жељко Јовановић

Из образложења Жирија

Награђени текст *Улица усамљених аутомобила* својом сегментарном драматургијом, јединственим хумором - чак иронијом - успева да да један пресек целог друштва. Време и простор су потпуно небитни, и баш због тога добију огроман значај, ако можемо користити тај пара-

докс. Наш живот је једна улица... И нема друге улице... А у тој улици (граду, држави, свету, универзуму) нема ни посла, нема ни хране, забрањен је лов на муве из досаде... постоји једино само сенка живота... правимо се да нас још има... Правила постоје, закон постоји, раскрснице постоје у улици усамљених аутомобила.. Ова драма је заправо индиректна слика наших живота - на веома поетичан начин даје опис наших свакодневних а и генералних проблема. Протагонисти те драме смо ми сви. Маштовита, прецизна, заокружена, јаког ауторског печата и савршене поетизације стварности. У њој постоји дубоко истинита анализа „друштва новог доба“ које живимо, уткана у апсолут драмске слике, у базу анатомије поетског у дневном или чак дневно политичком. Али и тананом, или преизразитом, добру или злу, тако типичним тако склоним тако општим људским марифетлуцима. Драма је заиста, прецизна у свом апсурду, живахних реплика, финог хумора. Она је интелигентна и отвара масу могућности за сценско решење, мада је извесно изванредно изведена и на папиру, без, дакле, њене очигледне сценичности.

Из мегуја

Улица усамљених аутомобила је апсурдна драма о смислу људског бивствовања у дехуманизованом друштву, у коме је главно средство контроле и једини покретач – страх. Затворени и учаурени, помирили са својом немоћи, њени становници су одавно изгубили сваку наду и суштински престали да живе. Ипак, једна неочекивана посета и отворена рупа у зиду покрећу низ догађаја.

Јована Живановић (*Синдромски дневни листи*, 7. 3. 2018)

Своју 131. годишњицу нишко Народно позориште прославило је премијером - први пут у својој историји по тексту писца из Ниша. Представа *Улица усамљених аутомобила* рађена је по тексту Зорана Пешића Сигме који је прошле године добио награду Стеријиног позорја за најбољи оригинални домаћи драмски текст.

Улица усамљених аутомобила заправо представља затворени систем, јер је затворена на оба краја, каже писац Зоран Пешић Сигма. Осим што је награђен, ово је први његов текст који се игра у позоришту.

Да ли лична срећа зависи од околности у друштву питање је за којим трага ова представа и то је само један од сегмената ове слојевите драме апсурда. Различите делове друштва представљају ликови - зликовац, министар, касирка, новинар, и вештица плаве косе, песник чистач ципела.

(ПТС, 13. 3. 2018)

Writer

Zoran Pešić – Sigma

Writer and the editor of the magazine for literature, art and culture *Gradina* Zoran Pešić was born in Bela Crkva in 1960. A member of the Serbian Literary Society, he has published eight books of poems, four books of prose and two dramas. Three of his books have been translated into Greek, Bulgarian and Macedonian, while his poems have been translated into Bulgarian, Romanian, Hungarian, Macedonian, Polish, Spanish and Greek. He has received a number of awards and recognition, among which is the Sterijino pozorje Award for the original domestic dramatic text (2017) for the drama *The Street of Lonely Cars*. The novel *The Street of Lonely Cars* was published by the National Library “Stevan Sremac” in Niš.

Director

Đurđa Tešić

Born in 1977 in Belgrade, Đurđa Tešić graduated in Theatre and Radio Directing from the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade (2002) in class of Professors Nikola Jevtić and Alisa Stojanović.

She has directed for theatres in Belgrade and throughout Serbia and the region (The Republic of Srpska, B&H, Montenegro, Croatia). The selected directing projects include: *Casanova*, David Greig (SNT, 2002), *Everyman/Svako*, G. Stefanovski (Atelier 212 Theatre, 2004), *Blasted*, Sarah Kane (Belgrade Drama Theatre, 2005), *The House of Bernarda Alba*, F. G. Lorca (NT of the Republic of Srpska, 2005), *Waiting for Godot*, S. Beckett (Atelier 212 Theatre, 2006), *Three Sisters*, A. P. Chekhov (NT of the Republic of Srpska, 2008), *Pool (No Water)*, M. Ravenhill (NT Belgrade, 2009), *Lord of the Flies*, Tatjana Ilić, after the novel by V. Golding (Theatre “Boško Buha”, 2009), *Ženidba i udaba (Weddings and Marriages)*, J. S. Popović (NT of the Republic of Srpska, 2010), *Public Servants*, R. Harwood (NT Belgrade, 2010), *All about My Mother*, S. Adamson (BDT, 2011), *Greta Garbo's Secret*, Miro Gavran (“Madlenianum” Belgrade, 2012), *Glorious!*, P. Quilter (Atelier 212 Theatre, 2014), *All Aboard the Marriage Hearse*, M. Morillo (“Jazavac” Zagreb, 2015), *A Midsummer Night's Dream*, W. Shakespeare (Theatre “Boško Buha”, 2015), *The Misanthrope*, Moliere (NT Subotica, 2017), *Moj deda je aut (My Grandpa is Out)*, D. Janković (BDT, 2017).

For the production *Lord of the Flies*, she won the 2010 Special Award for new theatrical tendencies from the International Tiba Festival.

Dramaturgical note

“When an editor wins”

The drama *The Street of Lonely Cars* was the winner of the Sterijino pozorje competition for contemporary dramatic text in 2017. Overtaken by the drama's

atmosphere, a reader can allow himself to be drawn into a system of associations related to Russia as it was written about by Bulgakov, to feel the taste and dilemmas of literary circles of dormant Moscow of that time. The reader is allowed, or better to say, he is invited, to let himself be “transferred” to a small street on the outskirts of an American metropolis where, as if in a recent Hollywood production, heroes keep to their own stories, their own choices, their own fascinations, desires, whose dictates they follow despite utterly negative circumstances and rules that contradict them. The reader can also “surrender” to, for example, an apocalyptic film, about people's failure to understand each other, even to a teenage social drama. The play *The Street of Lonely Cars*, first and foremost, follows certain literary requirements, follows a certain idea, eventually successfully connecting together the distant points of experience, worldviews and attitudes towards it, which is its strongest feature.

(...) As the case usually is with dramas, even unusual ones, they must have their place and time - so *The Street of Lonely Cars* has its setting. It would be best to set it at the end of the world and at the end of everything. The hero of this “story” is a car, present here not as a symbol, but literally, as one of the dramatis personae, just like other characters, Leach and Louse in particular, who are what their names say. All the characters of this drama, and their names include the Invisible Choir, Cashier, Villain, Blonde Witch, Shoeshiner, Stray Dog, Man, Masons, Dentist, Nurse, Journalist called Black, Speaker's Deep Voice, Cats, Minister of Protocol, Guard, Fairy Nicotina, Nicotine Serpent and Fisherman... are actualised in their names – their omens, that determine their characters as well.

This, if it is alright to say, seemingly “scattered” structure that the play is composed of follows some events, such as a conflict between Blonde Witch and Villain or Stray Dog and Shoeshiner, a conflict of Invisible Choir with everyone ... leading to the final denouement where, as the case is in the real world as well, Leach wins – being prepared to betray anyone, even his best friend. All conflicts - petty frauds and great set-ups done from the feeling of superiority or helplessness - end with a point that tends to provide a poetic framework as an overwhelming feature of this drama.

The Street of Lonely Cars is a play that invites to an inner discussion, conversation with oneself; moreover, it introduces an unusual opinion about literature (which this play truly is) into the public discourse. This drama presents a possible way of comprehending and understanding the present state of affairs not only in the world, probably least of all; rather, it is a play that poses a series of questions in the field of contemporary expression.

Finally, it is easy to see that the text about *The Street of Lonely Cars* uses the word “reader” a lot, which is no coincidence. The readership will understand this drama well, it will pose many questions we have never thought of, and perhaps some other things, but the one betting on it being staged any time soon will lose his bet.

Željko Jovanović